

Olsztyn, dnia 26 maja 2014 r.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-II.431.3.3.2014

Pani Jolanta Rakowska
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Rynek 5,
12-250 Orzysz

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzyszu, z siedzibą przy ul. Rynek 5, 12-250 Orzysz, REGON: 511433686, NIP: 849-14-75-827.

W okresie objętym kontrolą stanowisko dyrektora pełniła:

- **Pani Jolanta Rakowska** – zatrudniona na danym stanowisku od dnia 3 marca 2005 r. (1 etat finansowany ze środków własnych gminy).

Zgodnie z udzielonym upoważnieniem w okresie objętym kontrolą dyrektora Ośrodka zastępowała Pani Kamila Sokołowska – zatrudniona w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzyszu na stanowisku inspektora w Sekcji świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli zajmowali się:

- **Pani Kamila Sokołowska** – zatrudniona w Ośrodku od 14 maja 2004 r. na stanowisku starszego referenta, następnie od 1 stycznia 2006 r. zatrudniona na stanowisku inspektora w Sekcji świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (1 etat, z czego ¼ etatu)

finansowana z dotacji na realizację funduszu alimentacyjnego i ¼ etatu finansowane z dotacji na realizację świadczeń rodzinnych);

- **Pani Ewa Agnieszka Wojtczak** – zatrudniona w Ośrodku od dnia 13 lipca 2004 r. na stanowisku referenta, od 1 stycznia 2006 r. – starszy referent, od 1 stycznia 2008 r. inspektor w Sekcji świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (1 etat, z czego ¼ etatu finansowana z dotacji na realizację funduszu alimentacyjnego i ¼ etatu finansowane z dotacji na realizację świadczeń rodzinnych),
- **Pan Marcin Kawa** – zatrudniony w Ośrodku od dnia 1 maja 2006 r. na stanowisku informatyka, od dnia 1 stycznia 2008 r. do 28.02.2013 r. zatrudniony na stanowisku informatyk w wymiarze ½ etatu i kierowca ½ etatu.

(akta kontroli str. 27)

Kontrolę przeprowadziła:

- **Małgorzata Renata Andrukiewicz** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze w Elku,

- legitymacja służbowa nr 21/2012 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;

- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.223.2014 z dnia 7 marca 2014 roku.

(akta kontroli str. 13)

Kontrola została przeprowadzona w dniach: **od 13 marca 2014 r. do 18 marca 2014 r.**

Odnotowano ją w książce kontroli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu pod poz. 9.

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli** - ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz.1228 ze zm.)
- **okres objęty kontrolą** - okres świadczeniowy 2012/2013 tj. od 1 października 2012 r. do 30 września 2013 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.).

(akta kontroli str. 13)

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Ustalenia przeprowadzonej kontroli

Na terenie gminy Orzysz organem właściwym w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia był Burmistrz Orzysza. Zadania w zakresie realizacji powyższej ustawy w tym: rozpatrywanie wniosków w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wydawanie decyzji dla dłużników alimentacyjnych dot. zwrotu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wysyłanie wniosków do innych gmin o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym wierzyciela jest Burmistrz Orzysza wykonywał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu.

W okresie objętym kontrolą dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz inspektor zatrudniony w Ośrodku zastępujący dyrektora w czasie jego nieobecności posiadali upoważnienie organu właściwego, tj. Burmistrza Gminy Orzysz do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego jako organ właściwy wierzyciela, a także do wydawania w tych sprawach decyzji. W okresie objętym kontrolą dyrektor oraz trzech pracownicy jednostki kontrolowanej, tj. dwóch pracowników merytorycznych Pani Kamila Sokołowska, Pani Ewa Wojtczak oraz informatyk Pan Marcin Kawa posiadali upoważnienia organu właściwego do przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

(akta kontroli str. 28-59)

W trakcie kontroli stwierdzono, iż upoważnienia organu właściwego były zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, a pracownicy realizowali zadania objęte kontrolą zgodnie z przyjętymi zakresami czynności oraz udzielonymi upoważnieniami.

Pracownicy realizujący w kontrolowanym okresie zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów uczestniczyli w 2012 i 2013 r. w szkoleniach z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, które miały wpływ na podwyższenie stanu wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych zadań.

(akta kontroli str. 60-69)

Na dzień rozpoczęcia kontroli Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu nadanego w drodze Uchwały Nr XLVI/352/10 Rady Miejskiej w Orzyszu z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie nadania statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Orzyszu z późniejszymi zmianami oraz na podstawie regulaminu organizacyjnego wprowadzonego Zarządzeniem nr 2/2010 z dnia 14 maja 2010 r. dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu w sprawie ustalenia jednolitego tekstu regulaminu organizacyjnego MOPS.

(akta kontroli str. 14-18, 19-26)

W trakcie kontroli stwierdzono, iż statut oraz regulamin organizacyjny kontrolowanej jednostki – w zakresie objętym kontrolą – był aktualny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu mieści się w budynku piętrowym na parterze, którego właścicielem jest Urząd Miejski w Orzyszu. Wejście do budynku jest dostosowane dla osób niepełnosprawnych. Osoby, które mają trudności z poruszaniem się mogą skorzystać z podjazdu. Ośrodek jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30.

Pracownicy realizujący kontrolowane zadania zajmują jedno pomieszczenie o powierzchni ok. 17 m². W pomieszczeniu tym znajdują się cztery stanowiska pracy, w tym 2 osób realizujących kontrolowane zadania, jedno stanowisko referenta oraz jedno stanowisko – informatyka. Pomieszczenie jest wyposażone w cztery biurka, cztery fotele, kserokopiarkę, niszczarkę do dokumentów, metalowe szafy kartotekowe, w tym oddzielne szafy dla wierzycieli i dłużników alimentacyjnych. Mała powierzchnia utrudnia swobodne wykonywanie zadań oraz sprawne przyjmowanie interesantów.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w trakcie kontroli poinformowała, że w chwili obecnej nie ma możliwości zmiany lokalu dla potrzeb MOPS. Burmistrz podjął działania zmierzające do modernizacji i przystosowania nowego lokalu na siedzibę Ośrodka, w chwili obecnej jest sporządzony kosztorys i projekt remontu budynku. W związku z trudną sytuacją finansową gminy prace adaptacyjne będą mogły być rozpoczęte po ewentualnym pozyskaniu dodatkowych środków zewnętrznych.

Realizacją zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na dzień kontroli zajmowały się dwie osoby. Obsługa interesantów odbywa się bezpośrednio przy biurkach pracowników. Na korytarzu znajdują się blaty, przy których interesanci mogą wypełniać wnioski. Ponadto umieszczona jest tablica informacyjna z wzorem prawidłowo wypełnionego wniosku, godzinami przyjęć interesantów, terminami wypłaty świadczeń.

(akta kontroli str. 85-86)

Zgodnie z art. 8a ustawy organ właściwy wierzyciela jest zobowiązany przekazywać do biura informacji gospodarczej, informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Kontrolującej okazano

dokumenty potwierdzające posiadanie umowy o współpracy z Krajowym Rejestrem Długów Biurem Informacji Gospodarczej Spółką Akcyjną z siedzibą we Wrocławiu. W trakcie kontroli stwierdzono, iż jednostka kontrolowana aktualizowała dane dotyczące zadłużenia dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(akta kontroli str. 75-78)

Organ właściwy dłużnika i organ właściwy wierzyciela mogą gromadzić i przetwarzać w zakresie określonym w ustawie, dane osobowe osób składających wnioski o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, członków ich rodzin oraz dłużników alimentacyjnych i członków ich rodzin. W toku kontroli ustalono, że w kontrolowanym okresie jednostka gromadziła i przetwarzała dane osobowe powstałe w wyniku realizacji zadań z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów bez zgłoszenia Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbioru gromadzonych przez siebie danych. W trakcie kontroli jednostka kontrolowana przedłożyła zgłoszenie Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych zbioru o nazwie „Fundusz Alimentacyjny”. Jak wynika z dokumentu wniosek został wysłany w dniu 20 lutego 2014 r.

(akta kontroli str.79-84)

W wyniku analizy przedkontrolnej dokonanej na podstawie sprawozdań zbiorczych z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów finansowanych ze środków budżetu państwa za IV kwartał 2012 roku oraz za I, II i III kwartał 2013 roku - określono, że kontroli poddanych będzie co najmniej 20% losowo wybranych postępowań ze wszystkich postępowań prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu w okresie objętym kontrolą – w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zwrotu przez dłużników wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz co najmniej 20% akt dłużników alimentacyjnych w zakresie oceny podejmowanych wobec nich działań.

(akta kontroli str. 6)

W trakcie działań kontrolnych ustalono, że w okresie świadczeniowym 2012/2013 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzyszu prowadzono 237 postępowań administracyjnych związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym:

- 137 postępowań administracyjne związane z rozpatrywaniem wniosków o przyznanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2012/2013;
- 7 postępowań administracyjnych dotyczących zmiany wysokości przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego w związku ze zmianą zasadzonych alimentów.
- 93 postępowania administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(akta kontroli str. 90-91)

Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzyszu – w okresie świadczeniowym 2012/2013 (według stanu na dzień 30 września 2012 roku) – zobowiązany był do wysłania wniosków o podjęcie działań wobec 102 dłużników alimentacyjnych, w tym:

- 54 dłużników mieszkających na terenie gminy Orzysz - wierzyciel mieszkał również na terenie tej gminy;
- 48 dłużników, dla których Burmistrz Orzysza był organem właściwym dla wierzyciela, w sytuacji, gdy dłużnik zamieszkiwał na terenie innej gminy.

(akta kontroli str. 92)

Zgodnie z wstępnymi założeniami ustalono, że kontroli poddane będą minimum 22 postępowania administracyjne z losowo wybranych spraw z zakresu objętego niniejszą kontrolą.

W toku kontroli analizie poddano akta 52 losowo wybranych postępowań administracyjnych, pod kątem prawidłowości i terminowości ich prowadzenia, w tym:

- 26 postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 2 postępowania administracyjne dotyczące zmiany wysokości przyznanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasądzonych alimentów.
- 1 postępowanie administracyjne w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 23 postępowania administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego;

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych w MOPS w Orzyszu skontrolowano akta 24 losowo wybranych dłużników alimentacyjnych.

Kontroli poddano:

- 9 akt dłużników, dla których Burmistrz Gminy Orzysz jest organem właściwym w zakresie podejmowanych działań;
- 15 akt dłużników, dla których organem właściwym w zakresie podejmowanych działań, jest wójt/burmistrz/ prezydent innej gminy.

Akta dłużników alimentacyjnych analizowano pod kątem prawidłowości podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych i terminowości kierowania wniosków do organów właściwych w zakresie podjęcia działań wobec dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym wierzyciela był Burmistrz Gminy Orzysz.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

nieprawidłowości nie mające zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność:

- w 1 z 3 skontrolowanych postępowaniach administracyjnych zakończonych decyzją odmowną, co stanowiło 3,84% ogółu skontrolowanych postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego stwierdzono, iż jednostka kontrolowana niezasadnie odmówiła prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Powodem odmowy było przekroczenie dochodu, do którego doliczono dochód jednego z członków rodziny z tytułu prawa do stypendium stażowego, które było finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wyżej wymienione stypendium jest zwolnione z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 137 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w związku z art. 2 pkt 5 i art. 5 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

W związku z powyższym ww. stypendium stażowe, jako że nie jest dochodem opodatkowanym, podatkiem dochodowym od osób fizycznych, ani nie zostało wymienione w katalogu dochodów nieopodatkowanych zawartych w art. 3 pkt 1 lit. c ustawy o świadczeniach rodzinnych, nie stanowi dochodu w rozumieniu ustawy o świadczeniach rodzinnych i nie jest brane pod uwagę przy ustaleniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W trakcie kontroli w dniu 17 marca 2014 r. jednostka wszczęła z urzędu postępowanie administracyjne dotyczące weryfikacji prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2012/2013 zawiadamiając jednocześnie o tym fakcie stronę postępowania.

(akta kontroli str. 253-284)

Skutek nieprawidłowości:

Pozbawienie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego dwóch osób uprawnionych.

- w 23 skontrolowanych postępowaniach administracyjnych, dotyczących wydania dłużnikowi alimentacyjnemu decyzji o zwrocie wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co stanowiło 44,23% ogółu skontrolowanych postępowań administracyjnych stwierdzono opieszałość w ich wszczęciu.

(akta kontroli str. 108-112, 118-123, 129-134, 151-158, 164-169, 181-187, 191-196, 203-208, 216-221, 225-230, 236-241, 247-252, 286-291, 299-306, 315-320, 327-332, 340-345, 352-357, 365-370, 379-384, 392-397, 403-408, 415-420).

Skutek nieprawidłowości:

Może powodować opóźnienie wszczęcia egzekucji administracyjnej w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego zobowiązań z tytułu wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Przyczyną powstania stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości był niewystarczający nadzór dyrektora jednostki kontrolowanej nad realizacją bieżących zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W okresie objętym kontrolą do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzyszu nie wpłynęła żadna skarga dotycząca spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, co wynikało z przedstawionego kontrolującej rejestru skarg prowadzonego przez jednostkę kontrolowaną.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli nieprawidłowościami – działając w oparciu o art. 46 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U., Nr 185, poz. 1092) – wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie poprzez realizację następujących zaleceń:

1. Poinformować organ nadzoru o sposobie zakończenia, wszczętego w trakcie kontroli postępowania administracyjnego dotyczącego weryfikacji prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w związku z wydaniem decyzji odmownej na okres świadczeniowy 2012/2013 - dotyczy nieprawidłowości szczegółowo opisanej na stronie 7 projektu wystąpienia pokontrolnego.
2. Bez zbędnej zwłoki po zakończeniu okresu świadczeniowego lub po uchyleniu decyzji w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wszczynać postępowania administracyjne w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Proszę Panią Dyrektor o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej (Dz.U., Nr 185, poz. 1092) od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Grażyna Buga
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurskiego

20.05.2014
KIEROWNIK ODDZIAŁU

Joanna Kastrau

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Wanda Sylwia Kicińska

16.05.2014
INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Małgorzata Andrzejewska

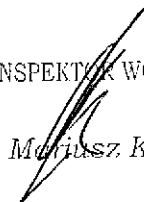
WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI
2014 -05- 20

Wpłynęło dnia

L.dz.

8

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Mariusz Kowalski

DYREKTOR
WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI

Ewa Supienko